PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2005. gada 18. janvārī *

Lieta T-141/01

Entorn, Societat Limitada Enginyeria i Serveis, Barselona (Spānija), ko pārstāv Belarda-Kopke Markes-Pinto [*Belard-Kopke Marques-Pinto*] un K. Vinjas Llebots [*C. Viñas Llebot*], advokāti, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv S. Pardo [*S. Pardo*] un L. Visadžo [*L. Visaggio*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja,

par lūgumu atcelt Komisijas 1999. gada 4. marta Lēmumu C (1999) 534 par Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Vadības nodaļas finanšu atbalsta atcelšanu, kas sākotnēji prasītājai tika piešķirts ar 1993. gada 26. novembra Lēmumu C (93) 3394 atbilstoši Padomes 1988. gada 19. decembra Regulai (EEK) Nr. 4256/88,

* Tiesvedības valoda — spāņu.

ar ko paredz noteikumus par to, kā piemērot Regulu (EEK) Nr. 2052/88 attiecībā uz ELVGF Vadības nodaļu (OV L 374, 25. lpp.), lai finansētu paraugprojektu saistībā ar jaunu audzēšanas metožu ieviešanu etiķkoku audzēšanai (projekts Nr. 93.ES.06.030).

EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs N. Dž. Forvuds [*N. J. Forwood*], tiesneši J. Pirungs [*J. Pirrung*] un A. V. H. Meijs [*A. W. H. Meij*],

sekretārs H. Palasio Gonsaless [*J. Palacio González*], galvenais administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2004. gada 14. janvārī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Atbilstošais tiesiskais regulējums

1 Lai stiprinātu ekonomisko un sociālo kohēziju EKL 158. panta nozīmē, Padomes 1988. gada 24. jūnija Regulā (EEK) Nr. 2052/88 par struktūrfondu uzdevumiem un efektivitāti un par struktūrfondu, kā arī struktūrfondu un Eiropas Investīciju bankas, un citu pastāvošo finansēšanas instrumentu darbības koordināciju (OV L 185,

9. lpp.) attiecībā uz struktūrfondiem ir paredzēti uzdevumi, it īpaši tādu reģionu attīstības veicināšana un strukturāla pielāgošana, kuru attīstība atpaliek, kā arī lauksaimniecības struktūru uzlabojumu paātrināšana un lauku apvidu attīstības veicināšana atbilstīgi kopējās lauksaimniecības politikas reformai (1. panta 1. punkts un 5. punkta a) un b) apakšpunkts). Šī regula ir grozīta ar Padomes 1993. gada 20. jūlija Regulu Nr. 2081/93 (OV L 193, 5. lpp.).

2 Ar Regulu Nr. 2081/93 grozītās Regulas Nr. 2052/88 5. panta 2. punkta e) apakšpunkts paredz, ka finanšu palīdzību no struktūrfondiem var saņemt kā atbalstu tehniskajai palīdzībai, ieskaitot darbības sagatavošanas, novērtēšanas, uzraudzības un izvērtēšanas pasākumus, un izmēģinājuma projektiem un paraugprojektiem.

3 1988. gada 19. decembrī Padome pieņēma Regulu (EEK) Nr. 4256/88, ar ko paredz noteikumus par to, kā piemērot Regulu Nr. 2052/88 saistībā ar Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) Vadības nodaļu (OV L 374, 25. lpp.). Šī regula ir grozīta ar Padomes 1993. gada 20. jūlija Regulu (EEK) Nr. 2085/93 (OV L 193, 44. lpp.).

4 Ar Regulu Nr. 2085/93 grozītās Regulas Nr. 4256/88 8. pants paredz, ka, pildot savus uzdevumus, ELVGF, nepārsniedzot 1 % no sava gada budžeta, var finansēt "izmēģinājumu projektu īstenošanu, kas saistīti ar lauksaimniecības un mežsaimniecības struktūru pielāgošanu un lauku attīstības veicināšanu" (otrais ievilkums) un "paraugprojektu īstenošanu, ieskaitot projektus, kas saistīti ar mežu attīstību un to vērtības paaugstināšanu, kā arī tos, kuri saistīti ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību un ar kuriem ir paredzēts parādīt ražošanas un vadības sistēmu, metožu un tehnikas reālās iespējas, kas atbilst kopējās lauksaimniecības politikas mērķiem" (trešais ievilkums).

5 1988. gada 19. decembrī Padome pieņēma arī Regulu (EEK) Nr. 4253/88, ar ko paredz noteikumus par to, kā piemērot Regulu Nr. 2052/88 saistībā ar to, kā koordinēt dažādus atbalstus no struktūrfondiem, no vienas puses, un atbalstus no struktūrfondiem un Eiropas Investīciju bankas, un citiem pastāvošiem finansiāliem instrumentiem, no otras puses, (OV L 374, 1. lpp.). Šajā regulā grozījumi ir izdarīti ar Padomes 1993. gada 20. jūlija Regulu (EEK) Nr. 2082/93 (OV L 193, 20. lpp.).

6 Ar Regulu Nr. 2082/93 grozītās Regulas Nr. 4253/88 24. pants attiecībā uz atbalsta samazināšanu, pārtraukšanu un atcelšanu paredz:

"1. Ja šķiet, ka darbības vai pasākuma īstenošanai nav nepieciešams viss tam piešķirtais finanšu atbalsts vai arī daļa no tā, Komisija uzsāk atbilstošu gadījuma pārbaudi partnerattiecību ietvaros, pieprasot jo īpaši dalībvalstij vai citām tās izraudzītām iestādēm veikt darbības, lai noteiktajā termiņā iesniegtu savus apsvērumus.

2. Pēc šīs pārbaudes veikšanas Komisija var samazināt vai pārtraukt atbalstu konkrētajai darbībai vai pasākumam, ja pārbaudē tiek apstiprināts, ka pastāv pārkāpums vai būtiskas izmaiņas, kuras skar darbības vai pasākuma īstenošanas raksturu vai nosacījumus un kuru veikšanai Komisijai nav ticis prasīts apstiprinājums.

3. Visas summas, kas izmaksātas nepamatoti, atmaksājamas Komisijai. Summām, kas nav atmaksātas, tiek pieskaitīti kavējuma procenti atbilstoši finanšu noteikumiem un ievērojot kārtību, kas jānosaka Komisijai saskaņā ar VIII sadaļā paredzētajām procedūrām."

Fakti

Prasītāja sabiedrība

7 Prasītāja sabiedrība *Entorn, Societat Limitada Eginyeria i Serveis*, tika izveidota 1993. gada 4. jūnijā Barselonā.

8 Tās partneri tostarp ir sabiedrība *Compañia de Estudios y Servicios para el Medio Ambiente Codema, SA*, A kungs un divas citas fiziskas personas. Pēdējo minēto personu kapitāldaļas pēc tam pārņēma sabiedrība *Codema*. Sabiedrības izveidošanas laikā A kungs tika iecelts par priekšsēdētāju un pilnvaroto padomnieku, uz pieciem gadiem viņam deleģējot visas Valdes pilnvaras, ko var likumīgi deleģēt. 1998. gada 29. maijā A kungs atkārtoti uz pieciem gadiem tika ievēlēts par Valdes priekšsēdētāju. Viņa pilnvaras beidzās 2001. gada 31. jūlijā.

9 Prasītājas juridiskā adrese sākotnēji tika reģistrēta *Calle Juan Güell* Nr. 152, starpstāvs, Barselonā. 1996. gadā juridiskā adrese tika mainīta uz *Calle Galileu* Nr. 303, 1. A stāvs, un 1999. gadā — *Calle Guitard* Nr. 45, 5. stāvs, Barselonā. Prasītājas pašreizējā juridiskā adrese ir pēdējā norādītā adrese.

Pārējie Entorn uzņēmumi

10 1993. gada 22. decembrī *Guernesey* salā B kungs izveidoja ārzonas sabiedrību *Entorn Trading Ltd.* Šīs sabiedrības juridiskā adrese ir reģistrēta Dublinā.

11 *Entorn Trading* izsniedza pilnvaru C kungam. Pamatojoties uz šo pilnvaru, C kungs 1994. gada 5. jūlijā izveidoja filiāli Spānijā, kas tika nosaukta par *Entorn SL-Sucursal en España* (turpmāk tekstā — "*Entorn Sucursal*"). *Entorn Sucursal* pastāvīgais pārstāvis bija C kungs. *Entorn Sucursal* juridiskā adrese ir uzņēmuma *MB Consultores y Auditores* juridiskā adrese — *Plaza Ruiz de Alda* 4, 7. stāvs, Seviļā. 1996. gadā pēc B kunga rīkojuma *Entorn Sucursal* juridiskā adrese tika mainīta uz Tenerifi, kur pēc tam šis uzņēmums varētu būt likvidēts.

Kopienas atbalsta pieteikums un tā piešķiršana

12 Apstrīdētajā lēmumā paredzētais Kopienas atbalsts tika piešķirts projektam ar nosaukumu "Paraugprojekts etiķkoku audzēšanai, izmantojot jaunas audzēšanas metodes" (turpmāk tekstā — "Etiķkoku projekts"). Etiķkoks ir tipisks Vidusjūras floras augs, no kura lapām pēc to kaltēšanas un pulverizācijas var iegūt tanīnu — vielu, ko izmanto ādu miecēšanai. Šo paraugprojektu izstrādāja B kungs, kas 1992. gada beigās sazinājās ar A kungu, lai tam izklāstītu savu ieceri realizēt šo projektu Spānijā. Pēc A kungam izteiktā pieprasījuma B kungs, izmantojot A kunga starpniecību, varēja sazināties ar Seviļā dzīvojošo C kungu, kurš ir *Junta d'Andalousie* pētījumu dienesta plānošanas nodaļas vadītājs un kurš vēlāk nodarbojās ar projekta tehnisko īstenošanu, un kurš bija iesaistīts *Entorn Sucursal* izveidošanā.

13 1993. gada 12. jūlijā Komisijas Lauksaimniecības ģenerāldirektorāta ierēdnim D kungam tika nosūtīta vēstule, kura rakstīta uz *Entorn SL* veidlapas un kurā minēta arī prasītājas adrese. Šajā vēstulē tika izteikta prasītājas interese iepazīstināt [Komisiju] ar Etiķkoku projektu saskaņā ar Regulas Nr. 4256/88 8. pantu un lūgums nosūtīt norādes pieteikuma sastādīšanai. To parakstījis *A. López Gargallo*, kas, atbilstoši A kunga apgalvojumiem, viņam nav zināms un kura esamību nebija iespējams noteikt.

14 1993 gada 14. septembrī Komisijā tika iesniegts Kopienas atbalsta pieteikums. Tam bija pievienota vēstule, kas rakstīta uz tādas pašas veidlapas kā 1993. gada 12. jūlija vēstule, un uz tās bija neatpazīstams paraksts. 1993. gada 22. septembrī Komisijai tika iesniegts jauns atbalsta pieteikums, norādot, ka 14. septembrī kļūdas dēļ ticis nosūtīts nepabeigts projekts. Pavadvēstule bija rakstīta uz tās pašas veidlapas, un to bija parakstījis *A. López Gargallo*. Komisijai 1993. gada 25. oktobrī pa faksu tika nosūtīta vēstule ar prasītāja bankas rekvizītiem, ko parakstījis A kungs.

15 Ar 1993. gada 26. novembra Lēmumu C(93) 3394 (turpmāk tekstā — "lēmums par atbalsta piešķiršanu"), kas tika pieņemts saskaņā ar Padomes Regulas Nr. 4256/88 8. pantu, Komisija prasītājam piešķīra finanšu atbalstu projektam Nr. 93.ES.06.030. Projekta kopējās izmaksas bija ECU 1 381 132, un Kopienas finanšu atbalsta maksimālā summa tika noteikta ECU 1 035 849 apmērā.

Projekta gaita

16 1993. gada 30. novembra vēstulē Komisijai tika paziņota jauna *Entorn SL* adrese (Albačete [*Albacete*], Spānijā) un jauni bankas rekvizīti (*Banca nazionale del lavoro* konts Madridē). Uz šīs vēstules bija norādīts *Entorn SL* nosaukums un jaunā adrese. Vēstuli atkal bija parakstījis *A. López Gargallo*.

17 Ar 1994. gada 29. marta vēstuli, ko A kunga vārdā parakstījusi persona, kuras paraksts nav salasāms, Komisija tika informēta par to, ka saistībā ar Etiķkoku projektu *Entorn SL* atvēris "šim nolūkam īpašu biroju, kas kļūs par faktisko adresi", uzņēmumā *MB Consultores y Auditores* Seviļā. Šajā vēstulē C un A kungs tika norādīti attiecīgi kā par tehnisko nodrošinājumu un par projektu atbildīgās personas.

18 Prasītāja apstrīd to, ka A kungs būtu piedalījies Etiķkoku projektā kā par projektu atbildīgā persona un kā prasītājas administrators. Prasītāja savukārt atzīst, ka minētais kungs piedalījies projektā kā sabiedrības *Codema* tehniskais konsultants un ka minētā sabiedrība *Entorn Sucursal* rēķinā iekļāvusi 2,25 miljonus Spānijas pesetu (ESP) par A kunga sniegtajiem pakalpojumiem un ar tiem saistītajiem ceļa izdevumiem.

19 A kungs neveica nekādus tiesiskus pasākumus saistībā ar *Entorn Sucursal* un prasītājas nosaukuma līdzību.

20 Atbilstoši lēmuma par atbalsta piešķiršanu 2. pielikuma noteikumiem tika veikti divi avansa maksājumi, kuru kopējā summa bija ECU 725 094. Pirmais avansa maksājums ECU 414 340 apmērā 1994. gada 20. janvārī tika ieskaitīts bankas kontā, kas minēts 1993. gada 30. novembra vēstulē. Par otrā avansa maksājuma veikšanu tika paziņots, 1995. gada 25. augustā nosūtot faksu uzņēmumam *Entorn SL* uz *Albacete* pilsētā norādīto adresi. Šis avansa maksājums ECU 310 755 apmērā tika ieskaitīts *Caixa* bankas kontā Madridē, kura īpašnieks bija *Entorn Trading Ltd Entorn SL*. Šis konta numurs Komisijai tika paziņots ar 1995. gada 14. jūlija faksu, kurš nosūtīts sabiedrības *MB Consultores y Auditores* vārdā, bet kurā bija paraksts, kas neatbilda nevienam no šīs sabiedrības darbinieku parakstiem.

Administratīvais process un Apstrīdētais lēmums

21 1997. gada 10. jūlijā Komisija nosūtīja vēstuli *Entorn SL* Seviļā, informējot uzņēmumu par to, ka Komisijas dienesti uzsākuši tehnisku un grāmatvedības pārbaudi attiecībā uz finanšu atbalstu, ko Komisija jau ir piešķīrusi saskaņā ar Regulas Nr. 4256/88 8. pantu. Pārbaude tika veikta projekta izpildes vietā Seviļā 1997. gada 24. un 25. jūlijā, klātesot A un C kungam.

22 Pēc 1997. gada jūlijā veiktajām pārbaudēm Komisija 1998. gada 3. aprīlī nosūtīja *Entorn* (*Sumac*) vēstuli, kas tika piegādāta uz *MB Consultores y Auditores* adresi Seviļā. Šajā vēstulē Komisija atsaucās uz to, ka pastāv fakti, kas varētu norādīt uz pārkāpumiem, un norādīja, ka tā nolēmusi uzsākt procedūru, kura paredzēta lēmuma par atbalsta piešķiršanu 2. pielikuma 10. punktā un Regulas Nr. 4253/88 24. pantā. *Entorn* (*Sumac*) tika informēts arī par to, ka varētu tikt pieprasīta līdz šim izmaksāto summu atmaksāšana. Visbeidzot, uzņēmumam tika izteikts uzaicinājums sešu nedēļu laikā iesniegt pierādījumus par to, ka pienākumi, kas izriet no lēmuma par atbalsta piešķiršanu, ir izpildīti. Komisija 1998. gada 24. maijā saņēma atbildes vēstuli, kas nosūtīta no Seviļas un ko parakstījis C kungs.

23 1999. gada 4. martā Komisija pieņēma lēmumu (turpmāk tekstā — "Apstrīdētais lēmums"), ar kuru tā uzlika par pienākumu atcelt konkrētā finanšu atbalsta izmaksu un prasītājam, ja nepieciešams, juridiskajām personām, kas atbildīgas par šiem parādiem, atmaksāt jau samaksātos avansa maksājumus 60 dienu laikā pēc lēmuma paziņošanas. Apstrīdētā lēmuma teksts ir šāds:

"1. Sabiedrība *Entorn SL*, kuras juridiskā adrese ir reģistrēta Barselonā, iesniedza atbalsta pieteikumu. Kopienas atbalsts tika piešķirts šai sabiedrībai. Pa to laiku Dublinā tika izveidota sabiedrība ar nosaukumu *Entorn Trading Ltd* un pēc B kunga lūguma Seviļā tika atvērta tās filiāle ar nosaukumu *Entorn SL*. Visi Komisijas veiktie maksājumi projekta ietvaros tika pārskaitīti šai pēdējai minētajai sabiedrībai. Komisijai par šo procesu tika paziņots kā par vienkāršu maksājumu saņēmēja adreses maiņu, kaut arī faktiski bez Komisijas piekrišanas bija mainīts projektā minētais maksājuma saņēmējs.

2. Iepriekš minētā pārbaudes apmeklējuma laikā maksājumu saņēmēja norādītajā uzņēmuma juridiskajā adresē tika konstatēts, ka tā ir sabiedrības *MB Consultores y Auditores* juridiskā adrese. Pārbaudes veicēji nevarēja atrast

nevienu attaisnojošu administratīvu, ne arī grāmatvedības dokumentu, kas būtu saistīts ar projektu, kaut gan lēmuma par atbalsta piešķiršanu 2. pielikuma 5. un 6. punktā paredzēts, ka visiem ar projektu saistītajiem dokumentiem jāatrodas sabiedrības juridiskajā adresē Komisijas dienestu rīcībā; tajā pašā reizē tika konstatēts arī tas, ka vairākos saistībā ar projektu Komisijai uzrādītajos dokumentos paraksti bija atdarināti un ka neviena no ierīcēm, kuru foto-uzņēmumi iekļauti galīgā ziņojuma tehniskajā pielikumā, nav bijusi izmantota projekta ietvaros.

3. Visbeidzot, no bilances kopijas, kas Spānijas Finanšu ministrijai iesniegta, deklarējot sabiedrības *Entorn SL* nodokļu maksājumus, redzams, ka projekta izmaksas puslīdz sasniedz [ESP] 23 000 000, kaut arī kopējās deklarētās izmaksas ir [ESP] 233 623 004;

tā kā šajos apstākļos jāpārtrauc atbalsta izmaksa un saskaņā ar Padomes Regulas (EEK) Nr. 4253/88 24. panta 3. punktu jāuzsāk to summu atmaksāšana, kas līdz šim brīdim izmaksātas projektam;

tā kā atbilstoši valsts tiesībām, kas piemērojamas sabiedrībām, sadarbības partneri dažās sabiedrībās ir atbildīgi par tās parādiem;

[..]

pieņēma šādu lēmumu:

1. pants

ELVGF Vadības nodaļas atbalsts, kura maksimālā summa ir [ECU] 1 035 849 un kurš sabiedrībai *Entorn SL* tika piešķirts ar Komisijas Lēmumu C (93) 3394 saistībā ar projektu Nr. 93.ES.06.030, kura nosaukums ir "Paraugprojekts etiķkoku audzēšanai, izmantojot jaunas audzēšanas metodes," tiek pārtraukts.

2. pants

Sabiedrība *Entorn SL* un, ja nepieciešams, juridiskās personas, kas atbildīgas par tās parādiem, atmaksā [EUR] 725 094 [..]."

24 Šis lēmums, kas bija adresēts arī Spānijas Karalistei, 2001. gada 10. aprīlī tika nosūtīts prasītājai uz tās adresi Barselonā pēc neveiksmīga mēģinājuma to nosūtīt uz adresi Seviļā.

25 Komisija turklāt Spānijas prokuratūrai nosūtīja materiālus, kuri saistīti ar Etiķkoku projektu, kā arī materiālus, kas saistīti ar diviem citiem projektiem, kuros bija iesaistīti arī A un C kungs. Prokuratūra iesniedza sūdzības *Juzgados de Instrucción*, kuru kompetencē ir lietas par rēķinu viltošanu un ilgstošu krāpšanu. A, B, C un D kungs ir to personu starpā, kas iesūdzētas saistībā ar Etiķkoku projektu.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

26 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2001. gada 20. jūnijā, prasītāja cēla šo prasību. Kā atsevišķu dokumentu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2001. gada 25. jūnijā, tā iesniedza arī pieteikumu, kurā lūgts dot rīkojumu apturēt Apstrīdētā lēmuma izpildi. Ar 2001. gada 22. oktobra rīkojumu lietā T-141/01 R *Entorn*/Komisija, *Recueil*, II-3123. lpp., Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs noraidīja pieteikumu par pagaidu noregulējumu, atliekot lēmuma pieņemšanu par tiesāšanās izdevumiem.

27 Veicot procesa organizatoriskos pasākumus, Pirmās instances tiesa uzdeva lietas dalībniekiem jautājumus un pieprasīja tiem iesniegt dokumentus. Lietas dalībnieki uz jautājumiem atbildēja un dokumentus iesniedza noteiktajā termiņā. 2003. gada jūlijā prasītājai bija iespēja Pirmās instances tiesas kancelejā iepazīties ar Komisijas iesniegtajiem administratīvās lietas materiāliem, izņemot dažus dokumentus, ko Pirmās instances tiesa uzskatīja par konfidenciāliem. Prasītāja nelūdza dot tai iespēju iesniegt rakstveida apsvērumus par minētajiem lietas materiāliem.

28 2003. gada 13. oktobrī prasītāja iesniedza detalizētu procesuālo rakstu, kura nosaukums bija "Apsvērumi par tiesas sēdes ziņojumu". Šim procesuālajam rakstam pielikumā tā bija pievienojusi dokumentu, kuru 1997. gada 29. septembrī bija sagatavojusi Krāpšanas apkarošanas koordinācijas nodaļa (*UCLAF*) un kurā iekļauts dažu to B kunga paziņojumu apkopojums, ko viņš sniedzis šīs nodaļas ierēdņiem, kurā viņš negaidīti bija ieradies 1997. gada septembrī. Šie paziņojumi attiecas it īpaši uz B kunga uzdevumiem Etiķkoku projektā. Spānijā notiekošo kriminālprocesu ietvaros, kas saistīti ar pašreizējās prāvas rašanās faktiem, prasītāja apstiprināja to, ka tā zināja par šāda dokumenta esamību. Turklāt tā lūdza, lai krimināllietas izmeklēšanas protokoli tiktu iekļauti lietas materiālos. 2003. gada 4. novembrī prasītāja iesniedza procesuālu rakstu, kurā tā pieprasīja veikt vairākus procesa organizatoriskos un pierādījumu savākšanas pasākumus.

29 Pirmās instances tiesa lietas dalībniekiem uzdeva papildu jautājumus un pieprasīja, lai Komisija iesniegtu iepriekš minētā *UCLAF* veiktā apkopojuma pielikumus. Lietas dalībnieki uz jautājumiem atbildēja noteiktajā termiņā. Komisija iesniedza pieprasītos dokumentus, tomēr iebilstot pret to paziņošanu prasītājai. Pēc tam, kad daži no šiem dokumentiem tika atzīti par konfidenciāliem un tika svītroti daži dati, kas neattiecas uz Etiķkoku projektu, daļa no šiem dokumentiem tika pievienota lietas materiāliem un paziņoti prasītājai.

30 2004. gada 14. janvārī Pirmās instances tiesas otrajā palātā notika lietas dalībnieku informatīva sanāksme. Lietas dalībniekiem tika dots termiņš, lai tie izteiktu savu viedokli par iespēju prāvā panākt mierizlīgumu.

31 Pēc šīs informatīvās sanāksmes tajā pašā dienā notika arī tiesas sēde, kurā tika uzklausīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un viņu atbildes uz Pirmās instances tiesas jautājumiem.

32 Ar procesuālajiem rakstiem, kas Pirmās instances tiesas kancelejā reģistrēti 2004. gada 26. februārī un 4. martā, lietas dalībnieki paziņoja, ka nav spējuši vienoties par prāvas atrisināšanu, panākot mierizlīgumu.

33 Prasītājas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— atcelt Apstrīdēto lēmumu;

— pieprasīt Komisijai, veicot procesa organizatoriskos pasākumus, iesniegt visus dokumentus, kas attiecas uz administratīvo procesu, kurš noticis pirms Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, kā arī visus Komisijas iesniegtos dokumentus, kas varētu būt noderīgi faktu precizēšanai;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

34 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— prasību noraidīt;

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

A — *Par to, ka jāņem vērā B kunga sniegto paziņojumu apkopojums un šā dokumenta pielikumi*

Lietas dalībnieku argumenti

35 Komisija iebilda pret to, ka B kunga sniegto paziņojumu apkopojums ir iekļauts lietas materiālos, pamatojoties uz to, ka ar šo dokumentu atbilstoši tiesību aktiem prasītāja nebija varējusi iepazīties. Komisija apstrīd šajā dokumentā iekļauto apgalvojumu, ka tai bija dota iespēja kā civilprasītājai piedalīties kriminālprocesā Spānijas tiesās, un uzsver, ka prasītāja varēja ar šo dokumentu iepazīties, vienīgi pārkāpjot noteikumu par pierādījumu savākšanas slepenību. Tā turklāt uzsver dokumenta konfidencialitāti, kas, atbilstoši Komisijas apgalvojumiem, neļauj tos iekļaut lietas materiālos.

36 Prasītāja apstiprina, ka veids, kādā tā iepazinusies ar attiecīgo dokumentu, nav nelikumīgs. Kaut arī sākotnēji prasītāja apgalvoja, ka tā dokumentu ieguvusi kā civilprasītāja kriminālprocesā, atbildot uz Pirmās instances jautājumu, tā norādīja, ka dokumentu tai nodeva A kungs, kas ir apsūdzētais kriminālprocesā Spānijā.

Pirmās instances tiesas vērtējums

37 Lai arī attiecīgā dokumenta iesniegšanas laikā prasītāja diemžēl ir sniegusi nepareizus apgalvojumus par apstākļiem, kādos tā šo dokumentu ieguvusi, šis fakts tomēr nav pietiekams, lai Pirmās instances tiesa neņemtu vērā šo dokumentu.

Atbildot uz Pirmās instances tiesas jautājumu, prasītāja sniedza ticamu paskaidrojumu tam, ka tā varēja iegūt šo dokumentu, neizdarot nelikumīgas darbības, kas varētu neļaut tai atsaukties uz to Pirmās instances tiesā notiekošajā procesā.

38 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka attiecīgais dokuments ietilpst lietas materiālos, ko Komisija nodeva Spānijas iestādēm, lai, iespējams, uzsāktu kriminālvajāšanu pret personām, kuras ir atbildīgas par krāpnieciskām darbībām saistībā ar Etiķkoku projektu. Atbilstoši vispārīgajiem tiesību principiem, kas reglamentē kriminālprocesu, un it īpaši ievērojot tiesības uz aizstāvību, šis dokuments kriminālprocesa ietvaros tika paziņots personām, kuras varētu tikt apsūdzētas, tostarp A kungam, kas bija prasītājas administrators prāvas faktu rašanās brīdī. Nešķiet, ka A kungs, nododot attiecīgo dokumentu prasītājai, būtu varējis izdarīt tādu tiesību normu pārkāpumu, kā rezultātā Pirmās instances tiesa nevarētu ņemt vērā dokumentu, ar kuru var precizēt pašreizējās prāvas rašanās faktus.

39 Tādējādi to paziņojumu apkopojumu, ko B kungs sniedzis *UCLAF* ierēdņiem, un apkopojuma pielikumos iekļautos paziņojumus, ko Pirmās instances tiesa nolēma iekļaut lietas materiālos, var ņemt vērā, pārbaudot prasītājas izvirzītos pamatus.

B — *Par lietas būtību*

40 Prasītāja savas prasības atbalstam izvirza trīs pamatus. Pirmie divi pamati, kas ir izvērtējami kopā, ir saistīti attiecīgi ar Regulas Nr. 4253/88 24. panta pārkāpumu un pienākuma sniegt pamatojumu pārkāpumu. Trešais pamats ir saistīts ar tiesību uz aizstāvību pārkāpumu.

Par pirmo un otro pamatu, kas saistīti ar Regulas Nr. 4253/88 24. panta pārkāpumu un pienākuma sniegt pamatojumu pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

41 Savos divos pirmajos pamatos prasītāja pēc būtības uzsver, ka, pirmkārt, to nevarētu uzskatīt par Kopienas finansējuma saņēmēju, jo tā nav persona, attiecībā uz kuru pieņemts lēmums par atbalsta atcelšanu, un ka, otrkārt, tā nav saņēmusi maksājumus, kas atbilst divām pirmajām izmaksātajām atbalsta daļām, tāpēc tai nevar pieprasīt atmaksāt šīs summas.

42 Prasītāja atzīst, ka saskaņā ar lēmuma par atbalsta piešķiršanu noteikumiem tā ir atbalsta saņēmēja un ir atbildīga par projekta izpildi. Prasītāja tomēr apstiprina, ka tās dalība projekta izstrādāšanā aprobežojās ar to, ka tā B kungam nodevusi sabiedrības juridiskos datus un norādījusi teritoriju un šā projekta iespējamo īstenotāju Spānijā. Par projekta izstrādāšanu un tā vēlāku izskatīšanu Komisijas kompetentajos dienestos bija atbildīgs tikai un vienīgi B kungs. Prasītāja šajā sakarā apstiprina, ka visi dokumenti, kas attiecas uz Etiķkoku projektu un kas sagatavoti tās vārdā, izņemot 1993. gada 25. oktobra faksu, kuru parakstījis A kungs, kas Komisijai paziņojis prasītājas bankas rekvizītus, ir viltoti un ka izmantotais vēstuļpapīrs neatbilst tam, kuru prasītāja oficiāli izmanto.

43 Prasītāja kritiski vērtē Komisijas un it īpaši tās ierēdņu, kas saskaņā ar Regulas Nr. 4256/88 8. pantu bija atbildīgi par projektu vadību, rūpības trūkumu, piešķirot

atbalstu Etiķkoku projektam, un norāda uz vairākiem apstākļiem, attiecībā uz kuriem Komisijai pirms atbalsta maksājumu veikšanas vajadzēja no tās pieprasīt papildu paskaidrojumus.

44 Runājot par projekta stāvokli pēc tam, kad tika pieņemts lēmums par atbalsta piešķiršanu, prasītāja norāda, ka tās administrators A kungs, saņemot paziņojumu par minēto lēmumu, uzskatīja, ka prasītājai nebija iespējams sekmīgi pabeigt projektu. A kungs par to informēja B kungu un lika viņam darīt to zināmu D kungam, ar kuru B kungs saskaņā ar prasītājas apgalvojumiem uztur ļoti ciešas attiecības.

45 Prasītāja pievērš uzmanību tam, ka no Apstrīdētā lēmuma izriet, ka šī informācija, kā arī informācija, kas attiecas uz jauno bankas kontu, kurā Komisijai vajadzēja ieskaitīt projekta izpildei atbilstošās summas, faktiski tika darīta zināma Komisijai. Tā šajā sakarā norāda, ka dokumentus, kas attiecas uz maksājumu saņēmēja bankas konta maiņu, bija parakstījusi persona vārdā *A. López Gallardo*, kurai nebija piešķirtas tiesības to pārstāvēt.

46 Prasītāja apgalvo, ka Komisija akceptēja Kopienas atbalsta saņēmēja maiņu. Prasības pieteikumā tā apstiprina, ka Komisija klusējot atzina, ka prasītāja vairs nav lēmumā par atbalsta piešķiršanu paredzētā finansējuma saņēmēja. Replikā tā uzsver, ka par projektu atbildīgais Komisijas ierēdnis D kungs vārdiski akceptēja tās atbrīvošanos no saistībām.

47 Atbilstoši prasītājas apgalvojumiem, fakts, ka atbildētāja iestāde tai nedeva iespēju iesniegt savus apsvērumus pirms Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, norāda, ka Komisija nav to uzskatījusi par Kopienas atbalsta saņēmēju. Prasītāja uzskata, ka

iepriekš teikto apstiprina fakts, ka no Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas dienas (1999. gada 4. marts) līdz tā pasludināšanas dienai (2001. gada 10. aprīlis) bija pagājuši divi gadi, kuru laikā uz tās juridisko adresi nebija sūtītas nekādas ziņas par projektu vai par administratīvā procesa norisi. Prasītāja uzskata, ka ar to būtu bijis viegli sazināties, ja jau mēģinājums paziņot lēmumu *Entorn Sucursal* bija neveiksmīgs.

48 Prasītāja uzskata — Komisija apzināti nav ņēmusi vērā faktu, ka sabiedrība *Entorn Sucursal* un prasītājas sabiedrība ir divi atšķirīgi uzņēmumi un ka tie nav saistīti savā starpā, jo šīm sabiedrībām ir atšķirīgi akcionāri, pilnvarnieki un administratori. Atbilstoši prasītājas viedoklim līdzība, kas pastāv starp tās juridisko nosaukumu un *Entorn Sucursal* juridisko nosaukumu, nav pietiekama, lai starp šīm divām sabiedrībām izveidotu kādu saikni.

49 Prasītāja apstiprina to, ka ne pati prasītāja, ne arī tās toreizējais administrators A kungs nebija iesaistīts tīklā, kas organizēts, lai krāpnieciskā veidā iegūtu Kopienas subsīdijas, kā to apgalvo Komisija. Prasītāja apgalvo, ka šajā gadījumā iesaistītie dalībnieki ir Itālijas pilsoņi E un B kungs, kā arī ierēdnis D kungs. Prasītāja Komisijai pārmet to, ka Komisija nav minējusi D kunga funkcijas un nav pārbaudījusi viņa līdzdalību minētajā tīklā. Prasītāja apgalvo, ka B kungs izveidoja uzņēmumu ar tai ļoti līdzīgu nosaukumu tikai pēc tam, kad viņš uzzinājis, ka tā vairs nedomā īstenot projektu. Pēc prasītājas domām, viņš šajā sakarā nevarēja rīkoties bez D kunga piekrišanas, kurš kopā ar B un E kungu turklāt varēja iedomāties izmantot šo nosaukumu.

50 Prasītāja atzīst, ka nevar apgalvot to, ka A kunga rīcībā nav vainas, jo viņš varēja un viņam vajadzēja reaģēt uz tādas sabiedrības izveidošanu, kuras nosaukums ir līdzīgs prasītājas nosaukumam. Prasītāja tomēr apgalvo, ka šādu rīcību izskaidro fakts, ka šo

ideju atbalstīja Komisijas ierēdnis, kas atbildīgs par projekta vadību. Prasītāja vēlas zināt, vai A kungs bija tiesīgs apšaubīt šā ierēdņa kompetenci un godīgumu. Tā uzskata, ka nav pamata no A kunga prasīt stingrāku rīcību nekā no ierēdņa, kura pienākumos ietilpst projekta vadība.

51 Attiecībā uz paziņojumiem, ko B kungs sniedzis *UCLAF* ierēdņiem, prasītāja piebilst, ka šie paziņojumi norāda uz to, ka B kungs bija faktiskais atbalsta saņēmējs un faktiskais autors idejai par tās piesavināšanos. Prasītāja apgalvo — B kungs atzina to, ka ir atbildīgs ne tikai par atbalsta piesavināšanos, bet arī par attiecīgu atteikšanos piedalīties šajā piesavināšanās darbībā.

52 Runājot par atbalsta atmaksāšanu, prasītāja uzskata, ka būtu jāpierāda, ka tā faktiski saņēmusi summas, kuras tai prasa atmaksāt. Prasītāja uzsver, ka Komisija atzīst, ka izmaksājusi atbalstu jaunam uzņēmumam, kaut gan saskaņā ar lēmumu par atbalsta piešķiršanu šīs summas bija jāizmaksā prasītājai. Prasītāja pārmet Komisijai, ka tā nav pamatojusi to, kāpēc atbalstu izmaksājusi citam uzņēmumam un kāpēc tā nav prasītājai pieprasījusi sniegt paskaidrojumus par šo atbalsta saņēmēja maiņu.

53 Prasītāja apgalvo, ka Komisija uzskatīja, ka prasītāja ir vienīgā, kas atbildīga par atbalsta atmaksāšanu, tikai pēc tam, kad Komisija konstatēja, ka konkrēto parādu nav iespējams atgūt no sabiedrības, kura faktiski saņēmusi atbalstu, proti, no *Entorn Sucursal.*

54 Prasītāja apgalvo, ka Komisija pārkāpusi pienākumu sniegt pamatojumu, kas izriet no EKL 253. panta, uzsverot, ka Apstrīdētajā lēmumā nav skaidri un saskaņoti norādīti iemesli, kas attaisno tās pielīdzināšanu patiesajam piešķirtā atbalsta saņēmējam, un nav skaidri un saskaņoti pierādīts, ka tā faktiski saņēmusi summas, kuras tai pieprasa atmaksāt.

55 Komisija sākumā norāda, ka Apstrīdētais lēmums šajā gadījumā ir daļa no lēmumiem par ELVGF Vadības nodaļas piešķirto atbalstu atcelšanu, ko tā pieņēmusi nopietnu pārkāpumu dēļ, kas konstatēti konkrēto projektu īstenošanā. Komisija apgalvo, ka saikne starp šiem projektiem pastāvēja tāpēc, ka šķita, ka katru reizi konkrētajos projektos tādā vai citādā veidā ir iesaistītas vienas un tās pašas sabiedrības un vienas un tās pašas fiziskās personas. Komisija it īpaši norāda, ka A un C kungs bija iesaistīti vairākos citos projektos, kuriem tika pārtraukta Kopienas atbalsta izmaksa.

56 Komisija uzskata, ka Apstrīdētais lēmums pamatoti tika adresēts prasītājai, kas bija lēmuma par atbalsta piešķiršanu adresāts.

57 Komisija apstiprina, ka tā tika informēta tikai par maksājumu saņēmēja adreses un bankas konta numura maiņu un ka tā netika informēta par atbalsta saņēmēja maiņu, un ka viņai netika prasīta piekrišana šādu izmaiņu veikšanai. Tā uzsver, ka A kungs ne tikai neinformēja Komisijas dienestus par to, ka prasītāja atteicās no piešķirtā atbalsta, bet arī ka viņš turklāt joprojām bija cieši saistīts ar Etiķkoku projektu visā tā izpildes gaitā. Komisija uzskata, ka pastāvīga sazināšanās starp A kungu, kas ir prasītājas administrators, un B kungu, kurš saistīts ar sabiedrību *Entorn Sucursal*, kā arī A kunga piedalīšanās Etiķkoku projekta izpildē ir fakts, ar kuru pietiek, lai konstatētu, ka starp prasītāju un *Entorn Sucursal* pastāv nepārprotama saikne.

58 Ņemot vērā prasītājas pārmetumus par to, ka Komisijas dienesti, piešķirot atbalstu, nav rīkojušies ar vajadzīgo rūpību un uzmanību, Komisija norāda, ka šie fakti nekādā

veidā nemaina prasītājas atbildību par Kopienas līdzekļu izmantošanu, kas tai piešķirti Etiķkoku projekta īstenošanai.

59 Komisija uzskata, ka strīdīgā lēmuma pamatojums ir pietiekams, lai prasītāja varētu uzzināt, kādi bija pieņemtā pasākuma iemesli. Tā apgalvo, ka prasītājai nevajadzētu pieprasīt, lai Komisija pamato un savā lēmumā pierāda to, ka prasītāja ir faktiski saņēmusi Komisijas dienestu veiktos maksājumus.

Pirmās instances tiesas vērtējums

60 Pirmkārt, jāpārbauda, vai Komisija pamatoti prasītājai adresējusi lēmumu par atbalsta atcelšanu saskaņā ar grozītās Regulas Nr. 4253/88 24. panta 2. punktu. Otrkārt, jāpārbauda, vai Komisija bija tiesīga pieprasīt, lai prasītāja saskaņā ar grozītās Regulas Nr. 4253/88 24. panta 3. punktu atmaksā izmaksāto Kopienas atbalstu.

— Par atbalsta atcelšanu

61 Regulas Nr. 4253/88 24. pants tieši nenorāda, attiecībā uz ko jāpieņem lēmums par Kopienas atbalsta atcelšanu. To izskaidro struktūrfondu izmantošanas kārtības struktūra, kas izriet no grozītās Regulas Nr. 2052/88, kuras piemērošanas noteikumi iekļauti grozītajā Regulā Nr. 4253/88. No grozītās Regulas Nr. 2052/88 4. panta 1. punkta un 5. panta 2. punkta izriet, ka Kopienas darbība tiek uztverta kā attiecīgo valsts darbību papildinājums vai dalība tajās un ka tas tikai izņēmuma gadījumos izpaužas kā tiešs izmēģinājumu projektu un paraugprojektu finansējums, ko nodrošina Komisija. Atbilstoši šai kārtībai lēmumi, kas ir pieņemti saskaņā ar

grozīto Regulu Nr. 4253/88, attiecīgā gadījumā tiek adresēti dalībvalstīm vai kompetentajām iestādēm, vai citām to izraudzītām iestādēm, vai arī atsevišķiem Kopienas atbalsta saņēmējiem gadījumā, ja Komisija tieši piedalās ar saviem līdzekļiem. No iepriekš minētā izriet, ka gadījumā, ja darbību tieši finansē Komisija saskaņā ar Regulas Nr. 4253/88 8. pantu, lēmums par atbalsta atcelšanu tiek adresēts Kopienas atbalsta saņēmējam.

62 Līdz ar to ir jāpārbauda, vai prasītāju varēja uzskatīt par Etiķkoku projektam piešķirtā atbalsta saņēmēju.

63 Šajā sakarā sākumā ir jāatgādina, ka atbalsta pieteikums tika iesniegts prasītājas vārdā. Ja nosaukums *Entorn SL*, kurš ir izmantots pieteikumā un sarakstē, kas uz to attiecas, patiešām nav pilnīgs prasītājas nosaukums (*Entorn, Societat Limitada Enginyeria i Serveis*), tad tas ir šā nosaukuma saīsinājums, kurš uzreiz nāk prātā un kuru gadījumā, kad tas izmantots kopā ar prasītājas adresi, var saprast vienīgi tādā veidā, ka pieteikums iesniegts prasītājas vārdā. Neraugoties uz iepriekš minēto, ne 1993. gada 12. jūlija vēstulē, kurā izteikta interese iesniegt atbalsta pieteikumu, ne arī 1993. gada 14. un 22. septembra vēstulēs, kurām pievienoti divi atbalsta pieteikuma varianti, nav prasītājas administratora parakstu. Vēl jo vairāk — prasītāja apstiprina to, ka izmantotais vēstuļpapīrs nav tas, ko prasītāja parasti izmanto.

64 Savos 1997. gada septembrī *UCLAF* ierēdņiem sniegtajos paziņojumos B kungs atzina, ka parakstījis 1993. gada 14. septembra vēstuli. Viņš turklāt atzina, ka izmantojis parakstu *A. López Gargallo*, kas norādīts 1993. gada 12. jūlija un 22. septembra vēstulēs.

65 Prasītāja savā Pirmās instances tiesai adresētajā pieteikumā par pagaidu noregulējuma pasākumiem šajā prāvā izklāstīja, ka tās administrators bija piekritis tam, ka prasītāja iesniedz Komisijai Etiķkoku projektu, kaut arī tiešie sakari ar Komisiju tomēr bija jāveido B kungam. Vēl jo vairāk — ar 1993. gada 25. oktobra faksu, kura autentiskumu prasītāja nebija apstrīdējusi, tās administrators Komisijai paziņoja prasītājas bankas rekvizītus ar šādu piebildi: "papildinājums mūsu priekšlikumam 93. ES.06.030" (*como complemento a nuestra propuesta 93.ES.06.030*). Šis dokuments, kurā ir norāde uz numuru, ar kādu Komisija izskatīja atbalsta pieteikumu Etiķkoku projektam, norāda ne tikai uz to, ka prasītājas administrators zināja, ka šis atbalsta pieteikums tika iesniegts sabiedrības vārdā, bet arī uz to, ka viņš sabiedrības vārdā uzņēmās atbildību par šo atbalsta pieteikumu. Šis dokuments tādējādi pierāda to, ka prasītājas administrators bija apstiprinājis paziņojumus, kas sniegti prasītājas vārdā 1993. gada 12. jūlija un 1993. gada 14. un 22. septembra vēstulēs.

66 No iepriekš minētā izriet, ka atbalsta pieteikums ir attiecināms uz prasītāju. Šajā sakarā nav nozīmes tam, vai trīs iepriekš minētās vēstules ir parakstījis B kungs, kā tas, šķiet, izriet no paziņojumiem *UCLAF*, vai nezināmas personas.

67 1993. gada 26. novembrī pieņemtais lēmums par atbalsta piešķiršanu 1993. gada 29. novembrī kā paziņojuma vēstule tika nosūtīts *Entorn SL* uz adresi, kas tajā laikā bija prasītājas adrese Barselonā. Tā norāda, ka "par darbības īstenošanu ir atbildīga *Entorn SL*" un ka sabiedrība *Entorn SL* (atbalsta saņēmēja) ir šā lēmuma adresāts. Prasītāja rakstveida procesā un tiesas sēdē neapstrīdēja to, ka viņa faktiski zināja par šo lēmumu, ko tā turklāt bija pievienojusi savam prasības pieteikumam. Tikai 2004. gada 4. marta procesuālajā rakstā, kurā prasītāja norādīja savu nostāju jautājumā par iespēju prāvu atrisināt, panākot mierizlīgumu, tā norādīja, ka nepastāvēja nekādi pierādījumi tam, ka šis lēmums nosūtīts ar ierakstītu vēstuli

un ka tās dokumentu arhīvā nav minēta šā lēmuma saņemšana. Šie apgalvojumi ir ne vien novēloti, bet tie ir arī pretrunā faktiem, kas norādīti prasītājas procesuālajos rakstos. Tādējādi tās sava prasības pieteikuma daļas 25. punktā, kas saucas "Faktiskie apstākļi, kuri attiecas uz projekta vēlāku izpildi," prasītāja norāda, ka A kungs bija "informēts par Komisijas 1993. gada 29. novembra lēmuma saturu un darbības jomu," un replikas 12. punktā prasītāja norāda, ka A kungs saņēma "paziņojumu par 1993. gada novembra lēmumu, ar ko tika pārtraukta Kopienas atbalsta izmaksa [prasītājai]".

68 Tas, ka lēmumā par atbalsta piešķiršanu nav norādīts pilns prasītājas nosaukums, neaizliedz uzskatīt prasītāju par šā lēmuma adresātu. Tādējādi lēmumā par atbalsta piešķiršanu norādītais nosaukums atbilst tam, kas norādīts vēstulēs, kuras nosūtītas Komisijai pirms atbalsta piešķiršanas un ko apstiprinājis prasītājas administrators.

69 Šajos apstākļos jāsecina, ka prasītāja bija 1993. gada 26. novembra lēmuma par atbalsta piešķiršanu adresāts un Kopienas atbalsta saņēmēja.

70 Attiecībā uz prasītājas apgalvojumu, ka pēc atteikšanās no atbalsta tā bija zaudējusi atbalsta saņēmējas statusu, jāsecina, ka par apgalvojumiem šajā sakarā nav iesniegti nekādi pierādījumi. Prasības pieteikumā šajā sakarā iekļautais apgalvojums, ka administrators pieprasījis, lai B kungs informētu atbildīgo Komisijas ierēdni par prasītājas atteikšanos izpildīt projektu, pieņemot, ka tas bija pareizs, nav pietiekams, lai uzskatītu, ka prasītāja likumīgi atteikusies no atbalsta. Tādējādi neviens no lietas materiālos esošajiem dokumentiem neapstiprina to, ka B kungs patiešām informējis

Komisiju par prasītājas nodomu atteikties no projekta. Kopienas atbalsta saņēmējam nevajadzētu nepildīt tam uzlikto pienākumu sniegt informāciju Komisijai un pienākumu rīkoties labticīgi, drīzāk izmantojot trešo personu pakalpojumus, nevis pašu resursus. Līdz ar to B kunga iespējamā pienākumu neizpildē, pildot prasītājas administratora norādījumus, ir vainojama prasītāja.

71 Prasītājas apgalvojumus par to, ka Komisija būtu pieņēmusi tās atteikšanos no saistībām, neapstiprina neviens lietas materiālos esošais dokuments. No tā, ka Komisija ņēmusi vērā tai nodotos jaunos bankas rekvizītus, nevar secināt, ka šī iestāde būtu piekritusi atbalsta saņēmēja maiņai, jo paziņojumos, kas tai šajā sakarā tika nosūtīti 1993. gada 30. novembrī un 1995. gada 14. jūlijā, nav nevienas norādes par atbalsta saņēmēja uzņēmuma maiņu. Jāpiebilst, ka nevar ticēt tam, ka Komisija būtu pieņēmusi tik nozīmīgu projekta grozījumu kā par projekta izpildi atbildīgā atbalsta saņēmēja atteikšanos no saistībām vai tā uzņēmuma aizstāšanu, nesniedzot prasītājam par to rakstisku apstiprinājumu. Pirmās instances tiesa šajā sakarā atsaucas uz to, ka prasītāja savā prasības pieteikumā uzsver, ka Komisija klusējot piekritusi atbalsta saņēmēja maiņai, kaut gan tā replikā norāda, ka atbildīgais ierēdnis maiņu akceptējis "vārdiski". Šī pretruna var radīt šaubas par to, vai prasītājas apgalvojumi par faktiem ir ticami.

72 Šajos apstākļos nav neviena fakta, kas ļautu secināt, ka pēc Kopienas atbalsta piešķiršanas prasītāja būtu zaudējusi savu atbalsta saņēmējas statusu.

73 Prasītāja turklāt uzsver, ka tai nevajadzēja būt Apstrīdētā lēmuma adresātam, jo par konstatētajiem pārkāpumiem, pirmkārt, ir atbildīgas citas personas, it īpaši B un E kungs un Komisijas ierēdnis D kungs.

74 Šajā sakarā jāsecina, ka prasītājas administrators A kungs, kura veiktās darbības prasītājas vārdā ir attiecināmas uz prasītāju, ir nopietni pārkāpis pienākumu sniegt informāciju un būt godīgam, kas uzlikts finanšu atbalsta pieprasītājiem un saņēmējiem.

75 Pirmkārt, prasītājas administrators piekrita tam, ka B kungs iesniedz atbalsta pieteikumu prasītājas vārdā. Pēc tam viņš apstiprināja paziņojumus, ko prasītājas vārdā saistībā ar atbalsta pieteikumu sniedza persona, kura izmanto parakstu *A. López Gargallo*. Viņš arī Komisijas dienestiem radīja priekšstatu, ka personai, kas izmanto šo parakstu, ir piešķirtas tiesības pārstāvēt prasītāju.

76 Otrkārt, A kungs nebija parūpējies par to, lai Komisija tiktu pareizi informēta par prasītājas izstāšanos no Etiķkoku projekta. Viņš arī joprojām radīja priekšstatu, ka projektu izpildīja prasītāja.

77 Trešķārt, A kungs tika informēts par sabiedrības *Entorn Sucursal* izveidošanu, taču viņš neko nedarīja, lai pret to iebilstu, kaut gan viņš nevarēja neņemt vērā ievērojamu risku, ka Komisijas dienesti varētu sajaukt šīs divas sabiedrības.

78 Ceturtkārt, A kungs zināja, ka Etiķkoku projektu īstenoja *Entorn Sucursal*, jo viņš strādāja par konsultantu saistībā ar šo projektu. Šajā situācijā viņš nevarēja nepamanīt, ka viņa īstenotā projekta izmaksas bija daudz augstākas nekā piešķirtā Kopienas atbalsta summa. A kungs piecieta arī to, ka projektu, saistībā ar kuru prasītājai tika piešķirts atbalsts, izpilda kāda cita sabiedrība, kuras nosaukums ir gandrīz tāds pats kā prasītājas nosaukums, apstākļos, kas varēja nopietni likt domāt par pārkāpumiem, nepārliecinoties par to, ka Komisija ir pareizi informēta par šiem faktiem.

79 Vienīgais ticamais šādas rīcības izskaidrojums ir tas, ka A kungs apzināti piedalījās darbībās, kas vērstas uz to, lai prasītājai piešķirtā Kopienas atbalsta maksājumi netiktu izmantoti tiem mērķiem, kuriem tie bija paredzēti. A kungs tādējādi ir izdarījis nopietnus pārkāpumus, kas attiecināmi uz prasītāju un kas attaisno atbalsta atcelšanu.

80 Citu personu piedalīšanās šajos pārkāpumos nevar atbrīvot prasītāju kā atbalsta saņēmēju no atbildības to darbību dēļ, ko prasītājas vārdā veicis tās administrators.

81 Attiecībā uz prasītājas apgalvojumiem, it īpaši saistībā ar Komisijas ierēdņa funkcijām iepriekš minētajās darbībās, jāatgādina, ka iestādes ierēdņa vai darbinieka piedalīšanās konkrētajos pārkāpumos, ja tā ir pierādīta, nevar novērst atbalsta atcelšanu.

82 Tādējādi fakts, ka ierēdnis nav izpildījis savus pienākumus — kaut arī tas noticis nolaidības vai apzināti kļūdainas rīcības dēļ — nepasargā atbalsta saņēmēju no sekām, kas iestājas par savu attiecīgo pienākumu neizpildi.

83 Šajā gadījumā jānoraida apgalvojums, ka B kunga paziņojumi *UCLAF* ierēdņiem norāda uz prasītājas atteikšanos piedalīties darbībās, kas vērstas uz to, lai nelikumīgi iegūtu Etiķkoku projektam paredzēto subsīdiju maksājumus, jo šā atteikuma rezultātā B kungs izveidoja citu sabiedrību ar ļoti līdzīgu nosaukumu. Tā rezultātā B kungs paziņoja, ka viņam bija nodoms iegūt īpašumā prasītājas uzņēmumu, taču,

tā kā tas nebija iespējams, viņš izveidoja *Entorn Trading* (Dublina), lai ar tā starpniecību iegūtu īpašumā prasītājas uzņēmumu. Viņš tomēr nenorāda ne iemeslu, kura dēļ nebija iespējama prasītājas uzņēmuma iegūšana savā īpašumā, ne arī tās iespējamo atteikumu piedalīties viņa darbībās.

84 Visbeidzot, attiecībā uz iespējamo pienākuma sniegt pamatojumu pārkāpumu, jāatgādina, ka Komisija Apstrīdētajā lēmumā skaidri norādījusi, ka lēmums, ar kuru piešķirts atbalsts, adresēts prasītājai un ka netika dota atļauja veikt jebkādu atbalsta saņēmēja maiņu. Tādējādi Apstrīdētais lēmums ir pietiekami pamatots saistībā ar prasītājas kā atbalsta saņēmējas statusu.

85 No iepriekš minētā izriet, ka lēmums par atbalsta atcelšanu pamatoti tika adresēts prasītājai.

86 No visa iepriekš minētā izriet, ka pirmie divi pamati saistībā ar Apstrīdētā lēmuma 1. pantā paziņoto atbalsta atcelšanu nav pamatoti.

— Par to summu atmaksāšanu, kas izmaksātas kā Kopienas atbalsta pirmās divas daļas

87 Grozītās Regulas Nr. 4253/88 24. panta 3. punkts nosaka, ka "visas summas, kas izmaksātas nepamatoti, atmaksājamas Komisijai".

88 Šis noteikums neprecizē to, kam ir uzlikts pienākums atmaksāt Komisijai summas, kuras izmaksātas nepamatoti. No grozīto Regulu Nr. 2052/88 un Nr. 4253/88 formulējuma, kas izklāstīts iepriekš šā sprieduma 61. punktā, tomēr izriet, ka gadījumos, kas saistīti ar Komisijas tiešo finansējumu, šis pienākums ir uzlikts atbalsta saņēmējam. Tas apstiprināts lēmuma par atbalsta piešķiršanu 2. pielikumā paredzēto finanšu noteikumu 10. punktā, saskaņā ar kuru atbalsta saņēmējam ir dotas tiesības nosūtīt savus komentārus pirms iespējamo atmaksas pieteikumu izpildes.

89 Lai atbalsta saņēmējam varētu pieprasīt atmaksāt izmaksātās summas, pirmkārt, ir jābūt atbilstoši tiesību aktiem pieņemtam lēmumam par atbalsta samazināšanu, pārtraukšanu vai atcelšanu. Atbilstoši pārbaudēm, kas veiktas attiecībā uz iebildumiem, kuri saistīti ar prasītājas procesuālo tiesību pārkāpumu un kuri izklāstīti trešajā pamatā, no iepriekš norādītajiem formulējumiem izriet, ka atbalsta atcelšanai izvirzītie nosacījumi šajā gadījumā bija izpildīti.

90 Otrkārt, darbības vārda "atmaksāt" izmantošana principā norāda uz to, ka atmaksāšanas pienākums attiecas tikai uz tām summām, ko atbalsta saņēmējs faktiski saņēmis. Šādu interpretāciju apstiprina tas, ka vairākās grozītās Regulas Nr. 4253/88 24. panta 3. punkta valodu versijās ir izmantots jēdziens "nepamatota izmaksa" vai līdzīgi jēdzieni (skat. it īpaši spāņu, franču, itāļu un holandiešu valodas versijas). Šajā sakarā summas, ko Komisija izmaksājusi trešām personām atbilstoši atbalsta saņēmēja rīkojumam, jāpielīdzina summām, kuras tā izmaksājusi tieši atbalsta saņēmējam. Tā rezultātā Komisija šajā gadījumā izpilda tikai tos atbalsta saņēmēja kā samaksātās summas kreditora norādītos noteikumus, kas attiecas uz maksāšanas kārtību.

91 Atbalsta saņēmējam savukārt nevajadzētu likt atmaksāt Komisijai summas, ko tā samaksājusi trešām personām gadījumā, ja nav rīkojuma, ko izdevis atbalsta saņēmējs vai kas būtu uz to attiecināms.

92 Līdz ar to jāpārbauda, vai pirmās divas atbalsta daļas tika izmaksātas prasītājai un vai šie maksājumi tika veikti, ņemot vērā tās rīkojumu.

93 Apstrīdētais lēmums šajā sakarā ietver pretrunīgus faktus. Pirmkārt, tajā norādīts, "ka atbalsta saņēmējs līdz šim brīdim kā Kopienas atbalstu kopumā saņēmis [ECU] 725 094"; otrkārt, tajā minēts, ka Seviļā ir atvērta *Entorn Trading* filiāle, ka "saskaņā ar projektu visi Komisijas veiktie maksājumi nosūtīti šai pēdējai minētajai sabiedrībai [un ka par šo] procesu Komisijai paziņots kā par vienkāršu atbalsta saņēmēja adreses maiņu, kaut gan faktiski runa bija par projektā iesaistītā atbalsta saņēmēja maiņu bez Komisijas piekrišanas".

94 No lietas materiālos esošajiem dokumentiem izriet, ka pirmā atbalsta daļa tika pārskaitīta uz kontu, kas atvērts *Banca nazionale del lavoro* Madridē. Atbilstoši izrakstam par izmaiņām kontā, kas tika sagatavots 1995. gada 19. jūlijā un kas pievienots kā viens no pielikumiem B kunga paziņojumiem, kurus viņš sniedzis *UCLAF* ierēdņiem, pirmā atbalsta daļa kontā tika ieskaitīta 1994. gada 20. janvārī. Šajā izrakstā kā konta īpašnieks norādīts "*Entorn Lda* — izveides procesā". Šā paša konta izrakstā 1995. gada 15. jūnijā kā konta īpašnieks norādīts *Entorn Trading Ltd.* Līdz ar to ir redzams, ka viens no konta īpašniekiem ir viens no B kunga izveidotajiem uzņēmumiem, kas minēti iepriekš 10. un 11. punktā, proti, *Entorn Trading Ltd*, kaut gan nosaukums "*Entorn Lda* — izveides procesā" precīzi neatbilst ne prasītājas nosaukumam, ne arī C kunga Spānijā izveidotās filiāles nosaukumam. Jebkurā gadījumā no šiem dokumentiem var secināt, ka konta īpašnieks nebija prasītāja — *Entorn, Societat Limitada Enginyeria i Serveis.*

95 No iepriekš minētā izriet, ka prasītāja nav saņēmusi atbalsta maksājuma pirmo daļu.

96 No lietas materiāliem izriet, ka atbalsta maksājuma otrā daļa tika pārskaitīta uz kontu, kurš atvērts *Caixa* bankā Madridē un kura īpašnieks ir *Entorn Trading Ltd* (*Entorn SL*). Līdz ar to prasītāja nav saņēmusi arī otro atbalsta maksājuma daļu.

97 Attiecībā uz to, vai šie pārskaitījumi tika veikti saskaņā ar prasītājas rīkojumu tādā veidā, ka tos varētu pielīdzināt pārskaitījumiem, ko saņēmusi pati prasītāja, jāatgādina, ka konta numurs, uz kuru tika pārskaitīta pirmā atbalsta maksājuma daļa, Komisijai tika paziņots ar 1993. gada 30. novembra vēstuli, kas minēta iepriekš 16. punktā. Savos *UCLAF* ierēdņiem sniegtajos paziņojumos B kungs ir atzinis, ka ir parakstījis šo vēstuli.

98 Konts, uz kuru tika pārskaitīts otrais maksājums, Komisijai tika paziņots pa faksu 1995. gada 14. jūlijā, izmantojot Seviļā izveidotās sabiedrības *MB Consultores y Auditores, SL*, proti, uzņēmuma, kura juridiskā adrese bija norādīta kā *Entorn Sucursal* juridiskā adrese, veidlapu. Lietas materiālos nav nekādas norādes uz personu, kas nosūtījusi šo faksu.

99 Kā jau tas norādīts iepriekš 79. punktā, A kunga rīcību var izskaidrot tikai kā apzinātu piedalīšanos darbībās, kas vērstas uz to, lai Etiķkoku projektam piešķirtā atbalsta maksājumi netiktu izmantoti mērķiem, kuriem tie bija paredzēti.

100 Komisijai nosūtītās ziņas, kurās Komisijai atbalsta daļu pārskaitīšanai norādīti konta numuri, kas nav prasītājas konta numuri, radot iespaidu, ka tie ir prasītājas konti, ir šo darbību būtisks elements. No tā izriet, ka A kungs piekritis šādu ziņu nosūtīšanai, kuru saturs tādējādi viņam bijis zināms.

101 A kungam kā priekšsēdētājam un pilnvarotajam padomdevējam bija tiesības uzņemties saistības prasītājas vārdā attiecībā uz darbībām, ko tā pati veikusi vai kas veiktas ar tās piekrišanu sabiedrības vārdā.

102 1993. gada 30. novembra vēstule tika rakstīta prasītājas vārdā un tajā ir paraksts *A. López Gargallo*, ko atbilstoši saviem paziņojumiem *UCLAF* B kungs izmantojis 1993. gada 12. jūlija un 22. septembra vēstulēs (skat. iepriekš šī sprieduma 64. punktu). Tā kā A kunga darbību rezultātā Komisijai tika radīts iespaids, ka šis paraksts uzliek saistības prasītājai (skat iepriekš šī sprieduma 75. punktu), jāuzskata, ka šī vēstule tika nosūtīta ar A kunga piekrišanu. No tā izriet, ka vēstule attiecināma uz prasītāju neatkarīgi no tās personas identitātes, kas to faktiski parakstījusi. Tātad var uzskatīt, ka pirmās atbalsta daļas maksājums veikts atbilstoši prasītājas rīkojumam. Tādējādi to var pielīdzināt maksājumam, ko saņēmusi pati prasītāja.

103 1995. gada 14. jūlija fakss, ar kuru Komisijai tika paziņoti jaunie bankas rekvizīti atbalsta otrās daļas pārskaitīšanai, tika nosūtīts, izmantojot veidlapu, uz kuras bija Seviļā izveidotās sabiedrības *MB Consultores y Auditores SL* nosaukums un adrese. Veidlapas ailē ar nosaukumu "nosūtītājs" ("remite") ir iekļauta uzdrukāta norāde *Entorn Trading, SL*. Šis nosaukums nav tāds pats kā nosaukums, kas līdz šim tika izmantots ar Etiķkoku projektu saistītajā sarakstē, kura adresēta Komisijai (proti, *Entorn SL*), bet tie tomēr ir līdzīgi.

104 1994. gada 29. marta vēstulē, kas minēta iepriekš 17. punktā, Komisijai bija norādīts, ka *Entorn SL* Etiķkoku projekta īstenošanai atvērusi biroju Seviļā, kuras juridiskā adrese ir uzņēmuma *MB Consultores y Auditores SL* juridiskā adrese. Šajā vēstulē ir uzdrukāts A kunga paraksts un nesalasāms, ar roku rakstīts paraksts, ko uzlicis B kungs atbilstoši paziņojumiem, kurus viņš sniedzis *UCLAF* ierēdņiem. Šī vēstule radīja iespaidu, ka, pirmkārt, Seviļā norādītā adrese ir tā adrese, uz kuru varēja sūtīt prasītājai paredzētās vēstules saistībā ar Etiķkoku projektu, un ka, otrkārt, ziņas, kas sūtītas no šīs adreses saistībā ar minēto projektu, sūtījusi prasītāja. Tā pilnībā atbilst

šajā gadījumā veiktajām darbībām. Šajā sakarā 1994. gada 29. marta vēstule tika nosūtīta ar A kunga piekrišanu un, tā kā tā tika nosūtīta prasītājas vārdā, tā attiecināma uz pēdējo minēto neatkarīgi no tā, kas to faktiski parakstījis.

105 Atbilstoši šīs vēstules radītajam iespaidam uz prasītāju ir attiecināms arī fakss, ko *Entorn Trading, SL* 1995. gada 14. jūlijā nosūtīja no adreses Seviļā un kas ir daļa no darbībām, kurās A kungs apzināti piedalījās.

106 No tā izriet, ka atbalsta otrās daļas pārskaitīšana uz kontu, kas Komisijai tika paziņots ar šo faksu, jāuzskata par tādu, kas veikta atbilstoši prasītājas rīkojumam, un ka tā jāpielīdzina pārskaitījumam, kuru saņēmusi pati prasītāja.

107 Tādējādi pamats, kas attiecas uz grozītās Regulas Nr. 4253/88 24. panta pārkāpumu, nav pamatots.

108 Attiecībā uz iespējamo pienākuma sniegt pamatojumu pārkāpumu, no Apstrīdētā lēmuma skaidri izriet, ka Komisija uzskatīja, ka prasītājai kā atbalsta saņēmējai bija pienākums atmaksāt divas samaksātās atbalsta daļas, ņemot vērā to, ka netika apstiprināta atbalsta saņēmēja maiņa. Šis pamatojums bija pietiekams, lai prasītāja varētu uzzināt Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas iemeslus un lai Pirmās instances tiesa varētu veikt attiecīgu kontroli. Tādējādi pamats, kas attiecas uz pārkāpumu, kurš saistīts ar pienākumu sniegt pamatojumu saistībā ar divu atbalsta daļu atmaksāšanu, ir noraidāms.

Par trešo pamatu, kas saistīts ar tiesību uz aizstāvību pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

109 Prasītāja Komisijai pārmet, ka Komisija tai nav devusi iespēju rakstveidā iesniegt savus apsvērumus pēc tam, kad tika veiktas pārbaudes uzņēmumā *Entorn Sucursal* Seviļā atbilstoši tā norādītajai juridiskajai adresei. Prasītāja atzīst, ka tās administrators A kungs piedalījās pārbaudē. Tā tomēr uzsver, ka tai netika dota iespēja iesniegt procesuālos rakstus.

110 Prasītāja atzīst, ka nav saprotams tas, kāpēc Komisija nav sazinājusies ar saviem pārstāvjiem pēc tam, kad bija saņēmusi C kunga rakstiskos apgalvojumus, kas iekļauti iebildumu raksta 18. pielikumā. Prasītāja uzskata, ka tas nopietni pārkāpj tiesības uz aizstāvību.

111 Komisija apstiprina, ka tā šajā gadījumā ievērojusi prasītājas tiesības uz aizstāvību. Komisija uzskata, ka tā deva prasītājai iespēju izteikt savus apsvērumus par atbalsta atcelšanu, 1998. gada 3. aprīlī nosūtot vēstuli, kurā skaidri bija norādīti iebildumi, kas vērsti pret prasītāju, un ar kuru tai tika noteikts saprātīgs termiņš savu apsvērumu iesniegšanai.

112 Atbilstoši Komisijas apgalvojumiem, prasītājai nevajadzētu atsaukties uz faktu, ka šī vēstule tika nosūtīta uz adresi Seviļā, lai apliecinātu, ka tai tika liegta iespēja iesniegt savus apsvērumus. Komisija uzskata, ka tās dienestiem bija pamatots iemesls izmantot adresi Seviļā ne tikai tāpēc, ka tā bija prasītājas pēdējā adrese, kas Komisijai tika paziņota, bet arī tāpēc, ka Etiķkoku projekta vadība notika saistībā ar šo adresi, ka minētā projekta pārbaude tika veikta minētajā adresē un ka Komisijas pārbaudes veicēji A kungu satika minētajā adresē.

Pirmās instances tiesas vērtējums

113 Tiesību uz aizstāvību ievērošana visos procesos, kuri uzsākti pret personu un kuru rezultātā var pieņemt lēmumu, kas uz to attiecināms, ir Kopienu tiesību pamatprincips, kas nodrošināms pat tad, ja nav nekāda tiesiskā regulējuma saistībā ar procesu. Šis princips nosaka, ka tādu lēmumu adresātiem, kas būtiski ietekmē viņu intereses, jādod iespēja atbilstoši darīt zināmu savu viedokli (Tiesas 1996. gada 24. oktobra spriedums lietā C-32/95 P Komisija/*Lisrestal* u.c., *Recueil*, I-5373. lpp., 21. punkts, un Pirmās instances tiesas 2002. gada 26. septembra spriedums lietā T-199/99 *Sgaravatti Mediterranea*/Komisija, *Recueil*, II-3731. lpp., 55. punkts).

114 Kaut arī grozītās Regulas Nr. 4253/88 24. pantā nav precīzu noteikumu, kas reglamentē tiesības uz aizstāvību, kuras var izmantot tā atbalsta saņēmējs, ko paredzēts atcelt, šo tiesību precizējumi toties norādīti lēmuma par atbalsta piešķiršanu 2. pielikuma 10. punktā, kas attiecas uz finanšu noteikumiem. Atbilstoši tā formulējumam atbalsta saņēmējam ir iespēja iesniegt savus apsvērumus Komisijas noteiktajā termiņā, pirms vēl tā pārtrauc, samazina vai atceļ atbalstu vai paredz, ka tas atmaksājams kā nepamatoti izmaksāts.

115 Šajā gadījumā 1998. gada 3. aprīļa vēstule, ar kuru atbilstoši finanšu noteikumu 10. punktam atbalsta saņēmējam paredzēts nodrošināt viņa tiesības tikt uzklausītam, bija adresēta nevis prasītājai, kuras juridiskā adrese visā attiecīgajā laika posmā bija reģistrēta Barselonā, bet gan *Entorn* (*Sumac*) uz adresi Seviļā, kurā reģistrēts uzņēmums *MB Consultores y Auditores* un kuru izmantoja *Entorn Sucursal*.

116 Tomēr ar iepriekš šā sprieduma 17. un 104. punktā minēto 1994. gada 29. marta vēstuli Komisija bija apzināti maldināta un tai bija likts domāt, ka adrese Seviļā bija prasītājas Etiķkoku projekta izpildei izveidotā biroja adrese. Kā jau tas konstatēts iepriekš šā sprieduma 104. punktā, šī vēstule attiecināma uz prasītāju.

117 Tādējādi Komisija varēja likumīgi izmantot šo adresi, lai prasītājai nosūtītu visu saraksti, kas saistīta ar Etiķkoku projektu, tostarp 1998. gada 3. aprīļa vēstuli, ar kuru tai bija dota iespēja sniegt apsvērumus par pārkāpumiem, kuros tā tiek vainota.

118 Protams, var šķist pārsteidzoši, ka Komisija izmantoja šo adresi līdz brīdim, kad 1998. gada 3. aprīļa vēstules nosūtīšanas brīdī tās rīcībā nonāca *UCLAF* sagatavotais pārbaudes ziņojums, no kura izrietēja, ka adrese Seviļā bija sabiedrības *Entorn Sucursal* adrese, ka 1996. gada februārī tās juridiskā adrese tika pārreģistrēta Tenerifē un ka pastāvēja divas dažādas sabiedrības, kuru nosaukumi bija ļoti līdzīgi.

119 Prasītājai tomēr nevajadzētu atsaukties uz šo faktu, lai uzsvērtu, ka viņai netika atbilstoši tiesību aktiem dota iespēja iesniegt savus apsvērumus.

120 Prasītāja pati atzīst, ka tās administrators A kungs zinājis par 1998. gada 3. aprīļa vēstuli. Protams, tā apgalvo, ka A kungs, ņemot vērā faktu, ka šī vēstule tika nosūtīta uz adresi Seviļā, secinājis, ka Komisija viņu neuzskatīja par personu, kas atbildīga par atklātajiem pārkāpumiem. Tomēr A kungs nevarēja neņemt vērā to, ka šīs vēstules nosūtīšana uz adresi Seviļā radīja neizpratni par prasītājas īsto adresi, un šādu neizpratni apzināti radīja un uzturēja personas, kuras piedalījās darbībās, kas saistītas ar Etiķkoku projektu, kurā viņš piedalījās. Turklāt viņš zināja, ka atbalsts tika piešķirts prasītājai un ka viņš pats nebija parūpējies par to, lai Komisija tiktu informēta par tās iespējamo atteikšanos. Šādos apstākļos viņam acīmredzot vajadzēja zināt, ka prasītāja bija ieinteresēta uzzināt, kāds ir 1998. gada 3. aprīļa vēstules saturs, un iesniegt savus apsvērumus par pārkāpumiem, kuros tā piedalījusies. Tādējādi prasītāja būtu varējusi iesniegt savus apvērumus par šo vēstuli, ja tā to būtu vēlējusies.

121 Jāpiebilst, ka lietas dalībniekam lietā nevajadzētu atsaukties uz savu attiecīgu nekrietnību (skat. pēc analoģijas Tiesas 1973. gada 7. februāra spriedumu lietā 39/72 Komisija/Itālija, *Recueil*, 101. lpp., 10. punkts, un ģenerāladvokāta Mišo [*Mischo*] secinājumus par Tiesas 2001. gada 20. septembra spriedumu lietā C-453/99 *Courage* un *Crehan*, *Recueil*, I-6297. lpp., I-6300. lpp., 39. punkts). Tāpat arī lietas dalībniekam lietā nevajadzētu atsaukties uz tās personas nelikumīgu rīcību, kam ir piešķirtas tiesības rīkoties tās vārdā, lai izvairītos no attiecīgas atbildības šīs personas veikto darbību dēļ. Tādējādi prasītājai nevajadzētu balstīties uz Komisijas pieļauto kļūdu, kuras rašanos apzināti veicināja tās administrators.

122 No tā izriet, ka, 1998. gada 3. aprīlī nosūtot vēstuli uz adresi Seviļā, tika veikti piemēroti pasākumi, lai nodrošinātu prasītājas tiesības uz aizstāvību.

123 Tādējādi trešais prasītājas izvirzītais pamats, kas attiecas uz tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, nav pamatots.

C — *Par prasītājas iesniegtajiem lūgumiem veikt procesa organizatoriskos un pierādījumu savākšanas pasākumus*

Lietas dalībnieku argumenti

124 Prasības pieteikumā un replikā prasītāja lūdza Pirmās instances tiesu uzlikt Komisijai par pienākumu izsniegt "visus dokumentus, kas attiecas uz administratīvo procesu, kurš notika pirms [Apstrīdētā] lēmuma pieņemšanas".

125 Savos apsvērumos par 2003. gada 13. oktobra tiesas sēdes ziņojumu prasītāja lūdza Pirmās instances tiesu, lai tā "atļauj lietas materiālos iekļaut krimināllietas izmeklēšanas laikā sastādītos protokolus, [uzskatot], ka to saturs [varētu] izrādīties svarīgs patiesības atklāšanai".

126 Procesuālajā rakstā, ko prasītāja iesniedza 2003. gada 4. novembrī, tā lūdza, lai Pirmās instances tiesa, pirmkārt, uzliek Komisijai par pienākumu atklāt visus ar Etiķkoku lietu saistītos faktus, kuri radušies gan pirms, gan pēc lēmuma par subsīdiju piešķiršanu, un šīs lietas materiāliem pievienot visus dokumentus, kas ir tās rīcībā saistībā ar šo lietu, neatkarīgi no tā, vai dokumenti ir konfidenciāli, un, otrkārt, lai Pirmās instances tiesa kā lieciniekus uzklausa "Komisijas ierēdņus, kas varēja tieši vai netieši iejaukties administratīvajā procesā pirms vai pēc subsīdiju piešķiršanas Etiķkoku projektam, kā arī tos, kuri veica iekšējo izmeklēšanu, kuru bija uzsākuši Komisijas kompetentie dienesti," un B kungu.

127 Prasītāja norāda, ka viņa vēlas saņemt apstiprinājumu faktiem, kas norādīti *UCLAF* sagatavotajā B kunga sniegto paziņojumu apkopojumā, un — attiecīgā gadījumā — arī precizējumus par šiem faktiem. Tā turklāt uzskata, ka šīs liecības varētu pierādīt, ka Apstrīdētais lēmums tika pieņemts, pamatojoties uz acīmredzami kļūdainiem faktiem.

128 Komisija uzskata, ka prasītājai administratīvā procesa laikā bija zināmi visi fakti un apstākļi, kas nepieciešami tās aizstāvībai. Komisija uzsver, ka tā nevar izteikt savu viedokli par lūgumu kā lieciniekus nopratināt ierēdņus, jo lūgums ir pārāk neprecīzs un pieprasītā liecinieku nopratināšana šajā lietā nebūtu būtiska.

Pirmās instances tiesas vērtējums

129 Atbilstoši Pirmās instances tiesas Reglamenta 64. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktam procesa organizatorisko pasākumu mērķis ir nodrošināt it īpaši efektīvu rakstveida vai mutvārdu procesa norisi un atvieglot pierādījumu iesniegšanu, kā arī noteikt jautājumus, kuros lietas dalībniekiem ir jāsniedz papildu argumenti vai attiecībā uz kuriem ir vajadzīgi pierādījumu savākšanas pasākumi. Saskaņā ar minētā Reglamenta 64. panta 3. punkta d) apakšpunktu un 64. panta 4. punktu priekšlikumus par šiem pasākumiem lietas dalībnieki var iesniegt jebkurā procesa stadijā un pasākumos var ietvert lūgumu sniegt dokumentus vai citus elementus, kas attiecas uz lietu (Tiesas 1998. gada 17. decembra spriedums lietā C-185/95 P *Baustahlgewebe*/Komisija, *Recueil*, I-8417. lpp., 92. punkts).

130 Atbilstoši minētā Reglamenta 65.–67. pantam pierādījumu savākšanas pasākumu mērķis, savukārt, ir ļaut pierādīt to, ka lietas dalībnieka izvirzīto pamatu atbalstam norādītie faktiskie apgalvojumi ir patiesi (Pirmās instances tiesas 2000. gada 8. novembra spriedums lietā T-175/97 *Bareyt* u.c./Komisija, *Rec FP* I-A-229. un II-1053. lpp., 90. punkts). Šajā sakarā atbilstoši minētā Reglamenta 44. panta 1. punkta e) apakšpunktam prasības pieteikumā iekļauj ziņas par to, kādus pierādījumus var iesniegt prasītājs. Minētā Reglamenta 48. panta 1. punktā turklāt minēts, ka replikā un atbildē uz repliku lietas dalībnieki var norādīt papildu pierādījumus, taču tajā noteikts, ka lietas dalībniekiem ir jāpamato šāda kavēšanās. Saskaņā ar Reglamenta 66. panta noteikumiem gadījumā, ja Pirmās instances tiesa izdod rīkojumu, kurā ir noteikti pierādījumu savākšanas pasākumi, tomēr ir iespējams iesniegt pierādījumu atspēkojumus un papildināt iepriekš iesniegtos pierādījumus.

131 Ņemot vērā šos principus, jāpārbauda, vai ir pamats pieņemt prasītājas izteiktos lūgumus veikt procesa organizatoriskos pasākumus un pierādījumu savākšanas pasākumus.

132 Pirmkārt, attiecībā uz apsvērumos par tiesas sēdes protokolu izteikto lūgumu lietas materiāliem pievienot krimināllietas izmeklēšanas protokolus jāatgādina, ka prasītāja

Pirmās instances tiesai nav iesniegusi attiecīgos protokolus. Tādējādi šis prasītājas lūgums jāsaprot šādi — prasītāja lūdz, lai Pirmās instances tiesa pieprasa Spānijas tiesu iestādēm izsniegt šos dokumentus. Kaut arī šādu lūgumu veikt procesa organizatoriskos pasākumus prasītāja var iesniegt jebkurā procesa stadijā, Pirmās instances tiesai tomēr jānosaka, vai pieprasītais pasākums ir vajadzīgs procesa efektīvai norisei. Lai Pirmās instances tiesa varētu veikt šādu vērtējumu, lietas dalībniekam, kas par to iesniedzis lūgumu, jānorāda, kādi dokumenti tiek pieprasīti, un jāiesniedz Pirmās instances tiesai vismaz tie pierādījumi, kas apliecina, ka šie dokumenti ir noderīgi procesa norisei (iepriekš minētais spriedums lietā *Baustahlgewebe*/Komisija, 93. punkts). Ja lūgums veikt procesa organizatoriskos pasākumus vērsts uz to, lai — kā tas ir šajā gadījumā — iegūtu jaunus faktus, un ja tas ir izteikts tādā procesa stadijā, kurā principā ir aizliegts iesniegt papildu pierādījumus, lietas dalībniekam, kas lūdzis veikt šos pasākumus, šajā sakarā it īpaši jānorāda iemesli, kuru dēļ šo lūgumu nebija iespējams izteikt agrāk.

133 Šajā lietā prasītāja atsaucās uz Spānijā ierosināto kriminālprocesu jau savā prasības pieteikumā. Šajā kriminālprocesā sagatavoto protokolu iespējamo piemērotību principā varētu novērtēt šajā stadijā. Turklāt divus protokolus, kuros iekļauti A un C kunga paziņojumi, ko viņi snieguši kriminālprocesa gaitā, Komisija iekļāvusi lietas materiālos, pievienojot tos iebildumu raksta pielikumā. Prasītājas lūgumā tomēr nav nekādas konkrētas norādes, kas ļautu novērtēt, vai šīs prāvas vajadzībām ir lietderīgi iesniegt vēl citus protokolus, kuri sagatavoti šīs izmeklēšanas gaitā, izņemot vispārēju apgalvojumu, saskaņā ar kuru prasītāja uzskata, ka "to saturs varētu izrādīties svarīgs patiesības atklāšanai", ne arī iemeslu, kuru dēļ tā nelūdza šos dokumentus iesniegt agrāk. Šajos apstākļos Pirmās instances tiesa uzskata, ka šā pasākuma noteikšana nenodrošinātu efektīvu rakstveida vai mutvārdu procesa norisi un neatvieglotu pierādījumu iesniegšanu.

134 Otrkārt, attiecībā uz lūgumu, kas izteikts 2003. gada 4. novembra procesuālajā rakstā un kas vērsts uz to, lai Pirmās instances tiesa uzliktu Komisijai par pienākumu "reizi par visām reizēm un bez iebildumiem atklāt visus ar Etiļkoku lietu saistītos faktus, kuri radušies gan pirms, gan pēc subsīdiju piešķiršanas, pat ja tie varētu veicināt šīs

iestādes ierēdņu iesaistīšanos starptautiskā sazvērestībā, kas paredzēta, lai nelikumīgi izmantotu Kopienas budžetu un Eiropas pilsoņu resursus", un "pievienot šīs lietas materiāliem visus dokumentus, kas šajā sakarā ir tās rīcībā, neatkarīgi no tā, vai tie ir konfidenciāli", jāsecina, ka prasītāju nevajadzētu vainot, ka tā lūgumu neiesniedza jau agrāk. Tādējādi prasības pieteikumā prasītāja lūdza iesniegt pilnīgi visus dokumentus, kas attiecas uz administratīvo procesu, kurš notika pirms Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas; Pirmās instances tiesa izdeva rīkojumu iesniegt administratīvās lietas materiālus, un Komisija iesniedza lietas materiālus, kas, pēc tās domām, bija atbilstošie administratīvās lietas materiāli. Tikai tad, ja A kungs prasītājai bija nodevis B kunga *UCLAF* ierēdņiem sniegto paziņojumu apkopojumu, tā varēja zināt, ka Komisijas iesniegtajos administratīvās lietas materiālos nav iekļauti visi dokumenti, kas attiecas uz *UCLAF* veikto izmeklēšanu, un ka lietā varētu būt vēl citi ar šo izmeklēšanu saistīti dokumenti.

135 Neraugoties uz iepriekš minēto, prasītāja nenorāda to, kādā veidā šie dokumenti varētu būt noderīgi procesa vajadzībām, izņemot to, ka prasītāja uzskata, ka šie dokumenti varētu atklāt faktus par dažu Komisijas ierēdņu piedalīšanos krāpnieciskās darbībās saistībā ar Etiķkoku projektu. Kā jau tas konstatēts iepriekš šā sprieduma 81. un 82. punktā, šāda Komisijas ierēdņu līdzdalība, ja tā ir pierādīta, lai arī cik nosodāma tā nebūtu, pati par sevi nevar ietekmēt Apstrīdētā lēmuma likumību. Šajā sakarā prasītājas lūgtais pasākums līdz ar to nav būtisks prāvas atrisināšanai.

136 Treškārt, attiecībā uz lūgumu nopratināt lieciniekus, kuru vārdi norādīti 2003. gada 4. novembra procesuālajā rakstā, prasītāja, norādot faktus, par kuriem viņa vēlas, lai liecinieki tiktu uzklausīti, paziņo tikai to, ka viņu nopratināšana vērsta uz to, "lai liecinieki Pirmās instances tiesā apstiprinātu un attiecīgā gadījumā precizētu faktus un dokumentus, kas minēti [B kunga *UCLAF* ierēdņiem sniegto paziņojumu apkopojumā] un kas apliecina, ka [Apstrīdētais lēmums] ir nelikumīgs, jo tas ir pieņemts, pamatojoties uz acīmredzami kļūdainiem faktiem".

137 Runājot par B kunga paziņojumiem, jāsecina, ka to saturs ļoti lielā mērā atbilst norādēm, kas jau iekļautas lietas dalībnieku procesuālajos rakstos un to pielikumos. Ja B kungs iesniedza konkrētus precizējumus saistībā ar faktiem, kas izriet no lietas materiāliem, it īpaši atzīstot par likumīgiem dažus parakstus, kurus nebija iesējams atpazīt agrāk, viņš nevar pret tiem iebilst. Kā jau tas izriet no iepriekš šā sprieduma 66., 102. un 104. punktā norādītajiem apsvērumiem, šīs prāvas iznākums nav atkarīgs no tā, vai jaunie fakti, kas iekļauti B kunga paziņojumos un ko neapstiprina citi lietas materiālos esošie dokumenti, ir patiesi. Savukārt attiecībā uz prasītājas ļoti vispārēju vēlmi pierādīt, ka fakti, pamatojoties uz kuriem pieņemts Apstrīdētais lēmums, ir nepareizi, jāsecina, ka prasītāja nav precizējusi attiecīgos faktus un ka tā nav norādījusi nevienu iemeslu, lai izskaidrotu, kāpēc tā nav iesniegusi šādu papildu pierādījumu prasības pieteikumā.

138 No tā izriet, ka nevar apmierināt prasītājas lūgumus veikt procesa organizatoriskos un pierādījumu savākšanas pasākumus, ko tā izteikusi apsvērumos par tiesas sēdes ziņojumu un 2003. gada 4. novembra procesuālajā rakstā.

139 No iepriekš minētā izriet, ka prasība ir noraidāma.

Par tiesāšanās izdevumiem

140 Saskaņā ar Reglamenta 87. panta 2. punktu lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, tostarp tos, kas radušies pagaidu noregulējuma tiesvedībā atbilstoši atbildētājas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (otrā palāta)

nospriež:

1) **prasību noraidīt;**

2) **piespriest prasītājai segt savus tiesāšanās izdevumus un atlīdzināt Komisijai radušos tiesāšanās izdevumus, tostarp tos, kas radušies pagaidu noregulējuma tiesvedībā.**

Forwood Pirrung Meij

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā, 2005. gada 18. janvārī.

Sekretārs

H. Jung

Priekšsēdētājs

J. Pirrung

Satura rādītājs

Atbilstošais tiesiskais regulējums ..... II - 99

Fakti ..... II - 102

Prasītāja sabiedrība ..... II - 102

Pārējie *Entorn* uzņēmumi ..... II - 102

Kopienas atbalsta pieteikums un tā piešķiršana ..... II - 103

Projekta gaita ..... II - 104

Administratīvais process un Apstrīdētais lēmums ..... II - 105

Process un lietas dalībnieku prasījumi ..... II - 108

Juridiskais pamatojums ..... II - 111

A — Par to, ka jāņem vērā B kunga sniegto paziņojumu apkopojums un šā dokumenta pielikumi ..... II - 111

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 111

Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 111

B — Par lietas būtību ..... II - 112

Par pirmo un otro pamatu, kas saistīti ar Regulas Nr. 4253/88 24. panta pārkāpumu un pienākuma sniegt pamatojumu pārkāpumu ..... II - 113

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 113

Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 118

— Par atbalsta atcelšanu ..... II - 118

— Par to summu atmaksāšanu, kas izmaksātas kā Kopienas atbalsta pirmās divas daļas ..... II - 125

Par trešo pamatu, kas saistīts ar tiesību uz aizstāvību pārkāpumu ..... II - 131

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 131

Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 132

C — Par prasītājas iesniegtajiem lūgumiem veikt procesa organizatoriskos un pierādījumu savākšanas pasākumus ..... II - 134

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 134

Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 136

Par tiesāšanās izdevumiem ..... II - 139